

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 10

Penktadienis, Kovo (March) 8, 1963, Toronto, Ontario

M E T A I XXXII

Liberalų Lyderis Remias Branduolinius Ginklus Tikėdamasis Patraukti Žmones

TORONTO. — Liberalų lyderis L. B. Pearson, kaip atrodo, yra labiausiai kritikuojamas visų partijų. Socialkreditorių lyderis Thompsonas, kalbėdamas Winnipege jaunųjų socialkreditorių susirinkime, sakė, kad Pearsonas netinkamas būti nacionalės partijos lyderiu. O naujųjų demokratų atstovas Harry Pope, pirmas po T. C. Douglas, kalbėdamas Kvebeko provincijoje, sakė, kad Pearsonui trūksta sąžiningumo.

Pope sako, kad kaip konservatų, taip ir liberalų partijos yra apgailėtina silpno proto. Bet blogiausia esą su liberalų lyderiu Pearsonu.

"Pono Pearsono reikalas yra rimtesnis," sako Pope. "Jis remia nuklinį ginklavimąsi ne dėl to, kad būtų žioplas. Pearsonas yra sumanus žmogus. Bet tai žmogus, kuriam visiškai trūksta sąžiningumo.

"Jis pritaria nukliniam ginklavimui todėl, kad jis mano, jog toks nusistatymas geras politiniai. Kad padidinus savo progas tapti ministru pirmininku, jis sutinka padidinti nuklinio susinaikinimo pavojų, kuris kybo virš pasaulio ir Kanados.

"Ponas Diefenbakeris negali apsispręsti bile kame, o Pear-

Reikšią Padirbėti Už Visų Pagerinimus

PRINCE ALBERT. — Premjeras John Diefenbaker sakė čia, kad Kanados žmonės turi būti pasirengę sunkiau padirbėti, jeigu nori turėti daugiau socialinių pagerinimų.

Jis sakė, kad konservatai įvestų kontribucinę senatvės pensiją, bet sykiu su tuo turi būti padidintos ir šalies pajamos per didesnę produkciją.

Liberalų pažadas duoti \$75 mėnesį yra neįvykdomas be pakėlimo taksų 40 ar 50 procentų, sakė jis.

Liesdamas nuklinio ginklavimosi klausimą, jis pabrėžė, kad Kanada neturi būti naudojama kaip nuklinių ginklų laukas, kur būtų suversti nukliniai ginklai.

Jis nedarysias jokių žygių nuklinių ginklų klausimu, kol NATO konferencija gegužės mėnesį nenutars tuo klausimu.

sono nuomonę gali nu tatyti bile kas; pavyzdžiui, Amerikos generolas, kuris gali įtikinti poną Pearsoną, kad galima nusipiauti ant savo Nobelio taikos dovanos, pasilaikant \$30,000".

Socialkreditorių lyderis kaltino liberalų lyderį, kad jis nedavęs konservatų valdžiai parlamente progos dirbti, bet neturįs gėdos visus kitus vadinti nenuoširdžiais žmonėmis.

Artinantis rinkimų diena, vis smarkiau užverda kova tarp visų partijų.

Leslie Morris, KKP lyderis, kalbėdamas Montreale, pareiškė, kad tur būt ateinančiame parlamente nei viena partija neturės daugumos, bet tas nesudarąs blogumo. Jis ragino, kad Kanados žmonės rinktų tuos, kurie priešingi pavertimui Kanados nuklinių imperalistų įrankiu.

Susirovė Adenaueras Su Ludwigu Erhartu

BONNA. — Krikščionių Demokratų Partija turi bėdą: premjeras Konrad Adenauer susirovė su Ludwigu Erhartu, kuris numatomas Adenauero vietai, kai pastarasis pasitrauks. Erhartas dabar užima vicepremjero ir ekonomijos ministro postus.

Jie taip susipykę, kad tiesiog nekalbą vienas su kitu. Ir yra už ką.

Adenaueras esąs viešai pasisakęs, kad Erhartas netinkas užimti premjero (kanclerio) vietai. O Erhartas viešai demonstruojąs opoziciją Adenauero draugystei su De Gaulle.

Erhartas be Adenauero sutikimo lankėsis Olandijoje ir Belgijoje, ieškodamas būdų užkirtimui kelio Europos padalinimui.

LONDON. — Naujas Anglijos leiboristų lyderis Harold Wilson kelia mintį, kad jeigu leiboristai laimės ateinančiais metais rinkimus, ką-ne-ką, bet plieno pramonę tikrai nacionalizuos ir vėl.

Be to, jeigu laimės rinkimus, bus įvesta būtų nuomų kontrolė, kad apsaugojus nuomininkus nuo nežmoniško namų savininkų plėšikavimo. Darysias viską, kad nedarbo problema išspręsdus visiems laikams.

SAKO BRITANIJA KISIS Į YEMENĄ

BEIRUT. — Britanija tvirtinanti savo militarines jėgas Adene, iš kurio ji planuojanti įsikisti į Jemeno vidujinius reikalus. Yemene, kaip žinia, buvo nuverstas karalius ir įsteigta respublika, bet karaliaus šalininkai, su pagalba Jordano ir Saudi Arabijos, bando atsigausti.

Britanija pasiuntusi iš Kipro eskadroną orlaiviu į Adeną, taipgi siunčianti orlaivianešį Adeno apylinkėn.

PARYŽIUS. — Nacionalizuotų mainų darbininkai, viso 240,000, išėjo į streiką, kad priverstus administraciją patenkinti jų reikalavimus.

Administracija rekrutavo visus į "armiją" ir paskelbė, kad visi bus nubausti, jeigu negrįš į darbą.

Šiomis dienomis paaiškės, kuo baigsis šis mainierių ir valdžios susikirtimas.

MONTREAL. — Le Rassemblement pour L'Indépendance Nationale įsteigė politinę partiją savo dviejų dienų konvencijoje.

Lyderis G. Pouliot ragino narius susilaikyti nuo balsavimo federaliuose rinkimuose.

Revanšistai Piktinasi Anglijos Leiboristais

BONNA. — Kanclerio Adenauerio krikščionių partijos spauda piktinasi Anglijos leiboristų vado Harold Wilson nuotakomis, kad reikia pripažinti Rytų Vokietiją. Girdi, ar verta Angliją priimti į bendros rinkos sąjungą, kai jos būsimą valdžią ruošiasi dirbti komunistų reikalui?

Sako, jeigu leiboristai laimėtų rinkimus, tai sugriautų visą Vakarų sąjungą. Jie, girdi, skelbs tą, ko nori Maskva.

Ypač piktai prieš Wilsoną rašo revanšistas Ernst Majonica.

LONDON. — Tarp Vakarų Europos ir socialistinių šalių prekyba žymiai didėja. Vakarų Vokietija pasirašė trijų metų prekybos sutartį su Lenkija, o greitai pasirašys su kitomis.

Kinija Pasirašė Sutartį Su Pakistanu Dėl Sienos

KARACHI. — Pakistano užsienio reikalų ministerija pranešė, kad Pakistanas ir Kinija pasirašė sutartį, pagal kurią nustatoma siena apie 200 mylių ilgio tarp Kinijos ir Pakistano Kašmiro srityje.

Pagal šią sutartį, Kinija perleis Pakistanui 750 ketvirtainių mylių, kurios iki šiol buvo Kinijos žinioje. Kinija taip pat išsižadėjo kitų 600 ketvirtainių mylių, kurias iki šiol Kinija savinasi, bet buvo Pakistano žinioje.

Pakistanas iš savo pusės, išsižadėjo Shaksgam slėnio, kadangi turimi daviniai buvo

JAV Ruošia Projektą Nusiginklavimui

WASHINGTON. — Valstybės departamento pranešimu, Jungtinės Valstijos ruošia naują projektą nusiginklavimui. Kai bus paruoštas, ketina patiekti septyniolikos šalių nusiginklavimo komitetui Ženevoje. Manoma, kad tas projektas bus priimtinas ir Tarybų Sąjungai.

Kokie projekto planai, neskelbiama. Eina kalbos, kad naujame nusiginklavimui projekte, ryšium su moksliniais laimėjimais sekti branduolinius sprogdimus, gal net nebus reikalaujama, kad Tarybų Sąjunga įsileistų inspektorius.

TAIPEI, Formosa. — JAV užsienio šalių šelpimo komisijos viršininkas Formosos reikalams Howard L. Parson pokalbyje čia su žurnalistais davė suprasti, kad Jungtinės Valstijos ruošiasi mažinti Formosos šelpimą.

Iki šiol Amerika Čiang Kaišeko nacionalistams pylė milijonus dolerių, kad palaikius juos prieš Kinijos Liaudies Respubliką.

OTTAWA. — Tarybų Sąjunga pakeitė ambasadorių Kana-doje.

Vietoje Dr. Amaspo Arountiano bus Ivan Shpedko.

Amerikiečių Telstar (televizijos žvaigždė), kuri skrieja apie Žemę, nebeklauso savo kūrėjų.

Manoma, kad radiacija galės sugadinti jos aparatus.

prielankūs Kinijai. Slėnis buvo britų, kurie valdė Indiją, perleistas Kinijai dar 1899 metais.

Pagal dabartinę sutartį, siena eis pagal liniją kalnų, upių viduriu ir t. t.

Kinija savinasi 28,250 pėdų aukščio kalną K2. Tai antras kalnas savo aukštumu visame pasaulyje. Pagal sutartį, kalnas padalinamas pusiau tarp Pakistano ir Kinijos.

Indija, kaip pranešė Delhi, pasiuntusi protestą Kinijai. Mat Indija nepripažįsta Pakistanui tos Kašmiro dalies, kurią Pakistanas kontroliuoja.

Manoma, kad ši sutartis tarp Pakistano ir Kinijos pastato Indiją keblion padėtin. Ji daro spaudimą į Nehru vyriausybę. Jeigu Pakistanas galės susitarti ir galutinai nustatyti sieną, tai kodėl Indija negalėtų panašiai padaryti?

MASKVA. — R. K. Nehru, Indijos užsienio reikalų ministerijos generalis sekretorius, pareiškė, kad jis ir Chruščiovas sutikę, kad Indijos ir Kinijos nesutikimas dėl sienos turi būti išspręstas taikiu būdu.

Bet jis taipgi sakė, kad susitarimas turi būti toks, kuris nepažeistų Indijos garbės. Kas ta Indijos garbė, jis nepaaiškino.

Kinija yra susitarusi dėl sienų su Burma, Nepaliu, Mongolija, o dabar ir su Pakistanu. Palieka tikta Indija.

Kubą Bombardavė Net 18 Amerikiečių

BIRMINGHAM, Ala. — Šio miesto laikraštiniukas Albert C. Persons, Birmingham Examiner administracinis redaktorius, sako, kad jis ir 21 kitų amerikiečių buvo pasamdyti pakeitimui nepatyrusių kubiečių lakūnų bombardavimui Kubos laike invazijos Kiaulių įlankoje, balandžio 19, 1961.

Keturi iš tų orlaivinkų žuvė laike bombardavimo. Viso 18 amerikiečių dalyvavę atakoje iš oro.

Jie visi skridę C-46 orlaiviais, kurie buvę priręgti dėl apšaudymo iš nedidelio aukščio.

Taip tai žingsnis po žingsnio išsiaiškina amerikiečių dalyvavimas užpuolime ant Kubos.

Iš Kanados Gyvenimo

Vis labiau išryškėja, kad Nauja Demokratinė Partija stovi prieš Kanados ginklavimąsi nukliniais ginklais.

NDP nacionalis lyderis T. C. Douglas pareiškė, kad Kanada turėtų pasitraukti iš NATO, jeigu jis pavirstų nukliniu. Tai yra, jeigu jėgos, kurios randa si NATO žinioje, būtų apginkluotos nukliniais ginklais. Kol kas, kaip žinia, tiktai amerikiečiai ginkluoti nukliniais ginklais.

Jis dar sakė, kad liberalų rinkiminę kampaniją remia finansieriai ir amerikiečiai.

Jungtinėse Valstijose, pabrėžė jis, viešpatuoja militarinė-industralinė klika, kurios įtaka veržiasi ir į Kanadą.

Unijos vis tvirčiau pasisako politiniais klausimais.

Auto darbininkų skyrius Windsore priėmė reikalavimą, kad visos partijos griežtai pasisakyty, kad Kanada neįsileis nuklinių ginklų.

Prie to, auto darbininkai reikalauja, kad JAV ištrauktų iš Kanados karines jėgas ir instaliacijas.

Roger Provost, Kvebeko Darbininkų Federacijos prezidentas, kreipėsi į provincijos premjerą Lasage, kad jis viešai pasisakyty prieš nuklinį Kanados ginklavimąsi.

Calgario Darbo Taryba savo mitingė pasisakė prieš nuklinį Kanados ginklavimąsi.

Saskačevanos fermerių organizacija, atstovaujanti 60,000 narių, pasisakė prieš įsileidimą nuklinių ginklų.

Tai tik keli pavyzdžiai.

Leslie Morris, Kanados Komunistų Partijos nacionalis lyderis, kandidatuoja į federalį parlamentą Toronte, Trinity distrikte.

Jis sako, kad jo kandidatūra suteikia distrikto žmonėms progą pareikšti protestą prieš užmojus įvesti Kanadon nuklinius ginklus.

Leslie Morris perėmė partijos vadovybę pernai, kuomet Tim Buck pasitraukė dėl savo amžiaus.

Norintiems plačiau susipažinti su kandidatu ir jo platforma, patariama užėiti į jo ofisą 910 Dundas St. W.

Fordo darbininkų unijos Windsoro skyrius reikalauja, kad būtų praveisti nauji balsavimai Sudburyje, nikelio kasėjų tarpe, kuriai unijai jie nori priklausyti.

Praėjusiais metais praveisti balsavimai, sako auto darbininkai, neparodė reikiamos persvaros. Plieno unija gavo kelis balsus daugiau, bet visa eilė balsų buvo falšyvi. Renkant valdybą paaiškėjo, kad nikelio kasėjų unija turi didesnį pritarimą.

Eric Kierans, Montrealo ir

Peter Whittall, kuris yra žinomas kaip "Mr. Fix-it". Jis duoda per televiziją visokius patarimus tiems, kurie nori ką nors patys daryti, budavoti, namus papuošti.

Kanados Stock Exchange prezidentas, sako, kad Kanada atsidurtų į didelę bėdą, jeigu rinkimus laimėtų socialkreditoriai.

Jis sako, kad ir patys socialkreditoriai nemato, kokią katastrofą atneštų jų skelbiama programa.

Kanadietis

Jų Viltys

N. Aukštuolis

Tai konservatų valdžia jau nuversta. Taip tai skelbia laikraščiai. Bet tikrumoje, tai tik parlamentas sugriautas. Konservatai pasilieka valdžioje iki rinkimų. Jie gali pasilikti valdžioje ir po rinkimų. Ir tas gali įvykti.

Kanados konstitucijos žinovai sako, kad konservatai gali pasilikti valdžioje, jeigu po rinkimų nei viena partija neturės didžiosios. Jie gali pasilikti valdžioje net ir tokiam atsitikime, jeigu liberalai ar kuri kita partija išrinktų daugiau už konservatus, bet nesudarytų daugumos.

Liberalai paskelbė, kad jie tikisi išrinkti bent 175 atstovus. Socialkreditoriai sako, kad jie tikisi išrinkti bent 150 atstovų. Taigi, šios partijos tikisi išrinkti daug daugiau, negu Kanados parlamentan telpa. Reškia, kitoms partijoms nebėra vietos. Bet taip nebus.

Kad konservatai apturėjo didelį smūgį, tai aišku. Ypač labai daug žalos padarė apsigynimo ministro rezignacija, nekurių provincialių lyderių pasitraukimas iš vadovaujančių postų. Bet jie galėtų atsigausti, jeigu jie patiektų pažangesnę programą. Ypač jei jie pasisakyty prieš nuklinį ginklavimąsi. Kanadoje daug atsimestų nuo liberalų, kurių lyderis pasisakė už nuklinį ginklavimąsi. Keli liberalų veikėjai išėjo iš liberalų partijos vien dėl to. Liberalų prestižą taip pat labai numušė Pearsonas su išstojimu

už nuklinį ginklavimąsi.

Jeigu ir konservatai pasisakys už nuklinį ginklavimąsi, tai žmonėms, nenorintiems nuklinio ginklavimosi, teks balsuoti už naujus demokratų ir komunistus, jeigu kur bus komunistų kandidatai. Galimas daiktas, kad nauji demokratai šiuose rinkimuose turės geresnę pasisekimą. Ypač jei jie išstos su pozityvia programa.

To viso akivaizdoje, po naujų rinkimų padėtis Kanadoje gali pasilikti tokia pat, kaip dabar, kas liečia partijų stovį. Vienos gali kiek nupulti, kitos pakilti. Kad viena kuri labai prašoktų, neatrodo. Nebent įvyks kas nors nauja, kas vienas partijas pastumės pirmyn, o kitas atgal.

Priešrinkiminė propaganda matyti bus labai žiauri. Partijinės rietenos pasieks patį čiurkūrą. Šaudysis iš didžiųjų kanuolių.

Tai ženklas, kad padėtis Kanadoje eina blogyn. Kaip ekonominiai, taip ir politiniai.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Zemaitis, Rochester, N. Y., prisijuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo N. Baltakienės \$1.50 aukų.

B. Kvietinskas, Montreal, prisijuntė nuo vėjus atlikusias kolektyviai sukeltas \$10.00 aukų.

J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą.

A. Vaičiulienė, Toronto, užrašė naują prenumeratą į Lietuvą.

J. Lesevičius, Montreal, prisijuntė atnaujintą prenumeratą.

J. Trepeika, Cadomin, Alta., prisijuntė naują prenumeratą.

P. Kiškis, Vancouver, B. C., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą.

F. Petrauskas, Ste Agathe Des Mts., Que., apmokėjo prenumeratą savo draugui ir paaukojo \$1.00.

P. Kunčys, Port Arthur, Ont., prisijuntė naują prenumeratą, atsinaujino sau ir užsisakė žurnalų iš T. Lietuvos.

J. Gugis, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą.

Izid. Stančauskas, Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$2.00. (Pirmiau buvo klaidingai paminėtas jo vardas, už ką atsiprašome.)

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

S. J. Menkelinai, Port Arthur, Ont., \$10.00;

L. Baronas, Rochester, N. Y., \$1.50;

A. Skeberdis, Miami, Fla., 50 c.;

Ad. Macelis, Sutton East, Ont., \$1.00;

J. Rubinskas, Windsor, Ont., \$1.00;

Mik. Indrulenai, Hamilton, Ont., \$5.00.

Visiems už pasidarbavimą, už atsinaujinimą prenumeratų ir už aukas dėl Liaudies Balso paramos širdingai ačiū.

Administracija

Transporto departamentas raportuoja, kad 85,000 ketvirtainių mylių didžiųjų ežerų yra po ledu. Tiktai 10,000 ketvirtainių mylių neužšalę.

Čikagoje kažkas nušovė negrą aldermaną Benjaminą F. Lewis, populiarių negrų politikierių. Jis buvo rastas raštinėje surakintom rankom ir nušautas.

Velionis buvo demokratas.

WINNIPEGE, MAN.

Mirus

Lepeškienei

Reiškiame gilią užuojautą liūdėsyje paliktam velionies vyrui V. Lepeškai, dukterims ir giminėms.

P. Gutauskas
V. Matonis
P. Mockaitis

J. Morkūnas
A. Petronis
P. M. Pura

Toronto, Ont.

Mirus

Juliui Kalvaičiui

Brooklyn, N. Y.,

Reiškiame širdingą užuojautą jo žmonai Marijonai ir giminėms.

Velionis Julius savo draugiškumu ir veikla už geresnę ateitį žmonijai, užsipelnė garbingą atmintį.

Bruno ir Margaret Brooks
Rapolas Barauskas

Rochester, N. Y.

Akių ir Akiinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apstojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

Ką Mes Matēm ir Girdėjom Lankydamiės T. Lietuvoj

Stasys Repšys

(Tąsa)

Viename moksliniame centre Kaune

Idomių dalykų patyrēm Respublikinės Kauno klinikinės ligoninės diagnostikos kabinete. Kiekvieną svečią labiausia domina telemetrinis vielinis ryšys fiziologinėm funkcijom perduoti. Šią naują sukonstravo akademikas medicinos mokslų daktaras Zigmas Januškevičius ir inžinierius Antanas Stasiūnas.

Čia šale to yra 13 naujausių Tarybų Lietuvos mokslininkų sukonstruotų elektroninių aparatų, plačiai naudojamų moksliniame medikų darbe.

Pasakodamas apie šio centro veiklą, organizacinis vadovas docentas A. Mickis pabrėžė, kad "laboratorijos mokslininkų buketas labai margas. Viso čia dirba 50 žmonių".

Ziupsnis statistikos

Kauno fabrikuose šiuo metu dirba 55,000 žmonių. Visose mokyklose mokosi 50,000 žmonių. Bendras dirbančiųjų skaičius siekia virš 90,000 žmonių.

Šiuo metu Kaune gyvena 252,000 gyventojų. Veikia 5 aukštosios mokyklos; medicinos, kūno kultūros, politechnikos institutai, žemės ūkio ir veterinarijos akademijos. Veikia 4 teatrai: dramos, muzikos, lėlių ir mokytojų namų liaudies teatras.

1926 metais Kaune buvo tik 52 procentai lietuvių gyventojų. 1962 metais lietuviai sudaro jau 83 procentus visų gyventojų.

Kaune, palyginti su 1955 metais, statoma 4 kartus daugiau. Statomas acetono šilko kombinatas užims 7 ir pusę hektaro plotą.

Kaune yra 8,000 privačių lengvųjų mašinų.

Istorijos Muziejuje

Diena buvo gana šaltoka ir jau artinosi vakaras, o mums dar turi daug ko parodyti. Kauno miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Borisas Rylis sako: "Mes daug daug turime jums ko parodyti, bet kad laikas jau vėlus, o norint ko geresnio pamatyti rei-

kia dar pavažiuoti". O mes tuo tarpu važiuojame netoli buvusio karo muziejaus (dabar vadinamas istorijos muziejus). Kas tai iš mūsų sako: "O į karo muziejų ar nebūtų galima užsukti?" "Labai gerai", sako Rylis. Užsukam į muziejų. Man, buvusiam tame muziejuje 1925 metais, dabar dar daugiau norėjosi pamatyti, kaip atrodo šis garsusis Lietuvos paminklas.

Mus pasitinka muziejaus direktorius Algirdas Kvederas, supažindina su muziejaus objektais, tarp kurių randame ir mums kanadiečiams gerai pažįstamas foto nuotraukas. Tai draugų Butrimo, Grigaravičiaus, Malicko ir Alksnio, kurie žuvo Ispanijos civilinio karo metu. Juozą Malicką gerai pažinojau iš mažų dienų. Jis baigęs Raguvo progimnaziją įstojo į vienuolyną, ten pabuvęs apie du metus ir greit po to išvyko į Kanadą. Kanadoj tuo tarpu laikai buvo labai sunkūs, Juozui teko patirti daug vargo ir skriaudų. Nors mūsų mylimi tautiečiai žuvo, bet jų garbingi žygiai ir vardai įrašyti Lietuvos Istorijoje.

Ten pat apžiūrėjom ir Dariaus ir Girėno lėktuvą su visa jų manta. Stebėjomės, kad su tokiu mažu lėktuvu mūsų tautiečiai išdrįso perskristi per Atlantą ir perskrido.

Klausiau direktorių, ar jie neturi senovės akmeninių kultūrų, kurių aš turėjau nuvežęs, bet per neapsižiūrėjimą palikau Vilniuje. (Vėliau atidaviau L. Kapociui ir prašiau, kad padėtų muziejuose.) Atsakė, kad neturi, ir apžiūrėjus visą muziejų niekur nemačiau jų. Kanadoj jas vadina "Indian arrow heads" ir aš jas randu dirbdamas laukuose.

Tą patį vakarą dar spėjome atlankyti M. K. Čiurlionio dailės muziejų. Laikas jau buvo vėlus ir jau buvo uždarę duris, bet mūsų palydovas paaiškino, kad čia yra grupė kanadiečių, tai direktorė, Čiurlionio sesutė, mielai mus paprašė į vidų ir supažindino mus su muziejaus istorija ir piešiniais. Idomu, kad žmogus per savo tokį trumpą gyvenimo laiką pajėgia sukurti tiek daug ir tokių

vertingų meno kūrinių.

Jau ir vakaras, vykdam į namus — viešbutį "Lietuva". Tame pačiame pastate yra ir metrikacijos skyrius. Lauke pristoje pilna "Volgų" (dabartinės markės tarybinės mašinos). Net ant šaligatvio pilna juanimo su vestuviniiais aprėdalais ir gėlių buketais rankose. Žmonos brolis A. Baranauskas sako, "Ar nemėgtumėt pamatyti mūsų lietuviškų sutuoktinių?" Sakau kodėl ne, bet ar galima užteiti? Įėjom. Kokios penkios poros jaunavedžių ir apie 40-50 vestuvių jaunimo, pasipuošę nei kiek nepraščiau, kaip Kanadoj, ir visos pamėgę su gėlių buketais. Tėmyjom sutuoktinių ceremonijas.

Poroms įeinant į vidų, prie-

kinėj salėj orkestras pasitinka su vesuviniu maršu. Einant prie metrikacijos stalo, kitas orkestras groja maršą. Jaunieji, užpildę atitinkamą pasizadėjimą, eina prie sutuoktinių administratoriaus, kuris labai panašiai, kaip ir bažnyčių kunigai, atlieka sutuoktinių ceremonijas, ir tada vėl orkestras užtraukia smarkų maršą, o jaunieji pasibučiavę traukia į namus. Mums aiškino, kad į dieną susituokia tarp 50 ir 80 porų. Bet perskirų sulyg sutuoktinių skaičiaus yra labai nežymus nuosimtis. Šioje srityje labai pasilikę nuo "mūsų amerikonių".

Tuom ir baigėm dienos programą.

(Bus daugiau)

Kuriama Televizorių Pramonė

VILNIUS. — Šiais 1963 metais respublikos pramonė pirmą kartą pradės išleisti lietuviškus televizorius. Apie tai, kaip ruošiamasi jų gamybai, papasakojo Liaudies ūkio tarybos Prietaisų gamybos valdybos planavimo - ekonomikos skyriaus viršininkas V. Astrauskas.

— Pastaraisiais metais, — pasakė jis, — Tarybų Lietuvoje sparčiai kuriama televizorių pramonė. Palyginti su praeitais metais iki septynmečio pabaigos kapitaliniai įdėjimai šiai pramosės šakai išaugs dvigubai.

Šiuo metu nemaža mazgų televizoriams išleidžia Kauno radijo ir Vilniaus televizijos mazgų gamyklos. Pastaroji specializuota gamykla per paskutiniuosius trejus metus produkcijos gamybą padidino beveik penkis kartus. Čia bus užbaigtas statyti naujas korpusas, kuris turės du kartus daugiau gamybinio ploto, negu dabar yra įmonėje.

Pirmoji šalyje specializuota pagrindinių televizoriaus dalių - kineskopų gamykla auga Panevėžyje. Gamyba joje bus plačiai mechanizuota ir automatizuota. Įmonėje rikiuotėn jau stoji mechaninis cechas, kuriame gaminami nestandartiniai įrenginiai būsimosioms linijoms. Septynmečio pabaigoje gamykla išleis naujo tipo kineskopus, žymiai tobulėsius už dabartinius. Jie turės didelius ekranus ir trumpus vamzdelius. Tai leis gaminti kompaktiškus plačiaekraninius televizorius.

Specializuotos gamyklos patenkins ne tik respublikos televizorių pramonės poreikius, bet ir tieks nemažą mazgų šalies televizorių gamykloms. Savo ruožtu, šalies įmonės siųs kai kurias detales mūsų respublikos televizorių gamyklai.

Televizorių gamykla šiauliuose dar statoma, o čia jau pradėta ruošti bandomųjų televizorių "Dubysa" konstrukcija. Iki septynmečio pabaigos iš-

augo moderni įmonė. Ateityje per metus ji išleis po 300 tūkstančių televizorių.

Elektrifikuoti 22 Kolūkiai

UTENA. — TSRS Konstitucijos dienos išvakarėse "Stumbrų" kolūkyje sužibo elektros lemputės. Pastatytos trys transformatorinės pastotys. Dešim elektros variklių pakeitė rankų darbą mechaninėse dirbtuvėse, gyvulininkystės fermose. Elektrifikuoti gamybiniai sektorai, kolūkiečių butai ir "Už taiką" kolūkyje.

Dabar rajone elektros srovę gauna 22 ūkiai.

Greit Vilky Nebebus

VILNIUS. — Atėjo žiema — geriausias laikas medžioti vilkus. Antai, Kelmės miškininkai B. Rimulaitis ir N. Rimkus Gelučių miške šiomis dienomis nušovė seną vilką.

Retas laimikis pasitaikė Alytaus ir Lazdijų medžiotojams. Po ilgo ir atkaklaus ieškojimo, jie susekė ir nušovė iš karto keturis plėšrūnus — vilkę su trim vilkiukais. O iš viso pernai mūsų respublikoje jau sunaikinta daugiau kaip 60 vilkų. Tuo pačiu išgelbėta šimtų stirnų, zuikių ir kitų naudingų žvėrelių gyvybė. Juk per metus kiekvienas plėšrūnas sunaikina daugybę gyvulių ir suėda iki tonos mėsos.

Pirmaisiais pokario metais Lietuvos teritorijoje buvo maždaug 1,700 vilkų. Sistemingai medžiodant, jų skaičius smarkiai sumažėjo. Gamtos apsaugos komiteto darbuotojų apskaičiavimais, dabar Lietuvoje yra kiek daugiau kaip 100 pilkųjų plėšrūnų.

VILNIUS. — Vilniaus Valskybinio V. Kapsuko vardo universiteto medicinos fakulteto docentas, medicinos mokslų kandidatas A. Marcinkevičius eilę metų tyrė apatinės tuščios venos perrišimo įtaką gydant kai kuriuos širdies susirgimus. Darydamas eksperimentus, mokslininkas nustatė tuos takus, kuriais nuteka kraujas, perrišus apatinę tuščiąją veną.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Pasinaudokit priešsezoniui nupiginiui
Skriskit į VILNIŲ laike 17 dienų ekskursijos
TORONTO - VILNIUS IR ATGAL DŽETU \$675
7 dienos Vilniuje \$91.00; kiekviena ekstra diena \$13.00
Susitarkit su gerai patyrusiu: J. Lucki

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

LABAI TEISINNA PASTABA

Mrs. L. John Collins, Londono šv. Povilo katedros kanau-
ninko John Collins žmona, kalbėdama Toronte Moterų Balsų
organizacijos susirinkime, pareiškė:

"Mes reikalaujame, kad jaunimas turėtų moralines vertes,
bet tuo pačiu sykiu norime, kad jis būtų pasirengęs paspausti
mygtuką, kuris sudegintų milijonus žmonių kaip kokias šiukš-
les".

Ne tik tas. Užtenka pažvelgti į rietenas spaudoje, ant radio
ir televizijos. Politikieriai, siekdami galios, niekina vienas kitą,
kaip išmanydami. Tiesiog pamazgas pila vieni ant kitų.

Smeiztas, kiršinimas, barmiai ir kita šiandien yra kasdieni-
nis reiškinys po visą šalį. Ir ne tik Kanadoje. Tas pat Jungt.
nėse Valstijose ir kitose "laisvojo" pasaulio šalyse.

To viso akivaizdoje, kaip galima norėti, kad jaunimas būtų
geresnis, padoresnis? Jaunimas paprastai ima pavyzdį iš suai-
gusių.

PONAS NUDEGE PIRSTUS

Multimilijonierius M. J. Boylen, iš kurio namo Toronto
metropolijoje plėšikai išsinešė apie \$500,000 vertės brangenčių
ir pinigų, buvo surišęs, kad tai ateivių darbas. Girdi, po karo
primarmėjo Kanadon visokių pasturlakų. Bet kada statistiniai
daviniai buvo išskelti pačios valdžios žmonių ir pasirodė, kad tik
15 procentų nusikaltėlių Ontarijoje sudaro ne Kanadoje gimę,
Boylen atsiprasė.

Atsiprasyt atsiprasė, bet faktas palieka faktą, kad daugelis
Kanadoje galvoja, būk ateiviai kalti už visokius plėšimus ir
vagystes, nors toks galvojimas labai neteisingas. Gerai, kad
valdžia atrėmė nors vieno klaidingą supratimą apie ateivius.

Tas, žinoma, nereiškia, kad ateivių tarpe nėra blogų žmo-
nių. Tokių pasitaiko ir ateivių tarpe. Bet už tai netikslu kaltinti
ateivius už visus nusikaltimus.

TAI TIK PIRMAS ŽINGSNIS

Naujos Demokratinės Partijos kalbėtojai, kad ir labai at-
sargiai, kartais išsireiškia, jog amerikiečių užsispyrimas, kad
Kanada apginkluotų savo bomarkus nuklinėmis bombomis, yra
tikrai pirmas žingsnis. Ipiršę Kanadai savo nuklines bombas,
jie toliau reikalauja, kad Kanados šiaurėje būtų įsteigtos balis-
tinių raketų bazės.

Kalbėdamas Winnipege, NDP kandidatas Alistair Stewart
išsireiškė, kad amerikiečiai nori paversti Kanadą savo apsigy-
nimo zona. Kas atsitiks su Kanada, sakė jis, jiems nelabai ap-
eina.

Atsimentate, buvo paleisti gandai, kad NATO planuotojai
yra numatę tokią zoną Europoje.

Negali būti nei kalbos, kad Kanada būtų tokia zona, jeigu
čia būtų įrengti nuklinių raketų centrai. Tai būtų pirmoji lini-
ja amerikiečių apsigynime. Kad Kanadai reikėtų ne apsigyni-
mą, o sunaikinimą, tai labai aišku.

Liberų lyderis Pearsonas, kalbėdamas apie įsipareigoji-
mų pildymą, matyti visai pamiršta, ką tas reikėtų Kanadai.
NATO ar NORAD įsipareigojimais neapsaugotų Kanados.

Taika ir sugyvenimas yra geriausias ginklas prieš karą.
Tad kodėl nenukreipti visas Kanados jėgas ta kryptimi? Čia
yra šiek tiek vilties. Bomarkai, iš savo pusės, yra žingsnis lin-
kui kolektyvio sunaikinimo. Patys generolai sako, kad jie
nėra joks apsigynimas.

Pearsonas, stodamas už nuklinių ginklų prisiėmimą, grie-
biai už šiaudo. Jis matyti nebeturi nieko kita savo politiniam
kromeliui palaikyti. O gal jis nori pasigerinti amerikiečiams?
Ką gali žinoti. Amerikiečiai daug kur savo draugus gausiai
remia.

Daugiau kaip dešimt užsie-
nio šalių prekybinių laivų jau
aplankė šiemet Klaipėdos jūrų
prekybos uostą. Vokiečių, pran-
cūzų, švedų laivai pasikrauna
Klaipėdoje antracitą, geležį, į-
vairius krovinius. Šiais metais
krovinių apyvarta Klaipėdos
uoste žymiai padidės.

Nuotraukoje: prancūzų pre-
kybinis laivas "Kapitain Rio"
Klaipėdos uoste.

Sako Būtų Geriau Žūti, Negu Pasilikti Gyviems

S. KARPE

Išaiški, kad šioj kampanijoj,
tai yra, prisiruošime prie rin-
kimų, pačiu svarbiausiu klausiu
yra nuklinis ginklavimasis.
Liberalai, taipgi ir dešinieji
konservatai ir nekurie social-
kreditoriai puola Diefenbakerį
ir kitus už nenorą skubotai ap-
ginkluoti Kanados militarines
jėgas nuklinėmis bombomis.
Tad bus ne pro šalį susipažinti
su profesoriaus Stuardo Ryano
mintimis nuklinio ginklavimo-
si klausimu.

Pažymėjęs, kaip pasaulis
piktinosi masiniu žmonių žu-
dymu, kurį atliko hitlerininkai
praėjusio karo metu, profeso-
rius rašo:

"Bet ir tie nusikaltimai doro-
si nereikšmingi, lyginant su
visuotiniu žudymu ir naikinimu,
kurie įvyks plataus masto ka-
re, kuriame taktikiniai bran-
liniai ginklai bus panaudoti, ir
niekas, kas yra įvykę žmonių
gyvenime, negali būti sulyginta
su beveik neįtikimu pilno
masto branduolinio karo katak-
lizmu. Kaip baus bebūtų masės
žuvusių pasėkoj nerubežiuotos
branduolinės atakos, bet tai bū-
tų lengviausias tokio karo pa-
sėkos".

Geriau visiems mirti

"Mes turime visi žūti", tešia
profesorius toliau, "ir nors nu-
šlavimas milijonų ir milijonų
nekalčių gyvybių savaime bus
nedovanotinas, likimas tų, ku-
rie žus tokiu būdu, bus daug
lengvesnis, negu tų, kurie iš-
liks gyvi. Badas, ligos paims
nesuskaičiuojamas aukas. Des-
peracija, šale kančių, padarys
gyvenimą tikru pragaru bilijon-
ams. Vakarų civilizacijai bus
galas, visa civilizacija išnyks.

"Mes turime nepakeičiamai
išspręsti, kad mes niekad ne-
nauduosime nuklinių ar atomi-
nių ginklų, strateginių ar tak-
tikinių, kad mes neleisime juos
naudoti Kanadoj ar virš jos ter-
itorijos, ir kad mes ir mūsų
ginkluotos jėgos nekooperuos
su bet kuriomis jėgomis, ku-
riuos naudos juos. Mes privalo-
me dėtis su bet kuriomis ir vi-
somis šalimis, kurios priims to-
kį pat nusistatymą, įtikinant
mūsų draugus ir sąjungininkus,
kaip ir mūsų priešus, kad ir
jie padarytų tokį apsisprendimą.

"Bet, jūs sakysite, kaip su
Britanija? Kaip su visa liku-
sia britų bendruomene? Kaip
su Jungtinėmis Valstijomis?
Kaip su NATO? Kaip su mūsų
kitais draugais? Ar jūs norite,
kad mes dezertiruotume juos?"

"Visai ne. Mes nedezertiru-
sime mūsų draugus ir sąjungin-
inkus. Mes rodysime jiems
vienintelę viltį jų išsigelbėjimo,
kaip kad ir mūsų.

"Jeigu branduolinis karas
ateis, kas gi liks iš Britanijos?
Kas liks iš kitų NATO šalių
Europoje? Tušti taškai žemla-
pyje rodys, kur jos buvo. Kas
liks iš likusios britų bendruo-
menės (Commonwealtho)?
Kas, tokiu atžvilgiu, liks iš
Jungtinių Valstijų? Ką gera
NATO bus padaręs bile ku-
rioms iš jų? Kokia bus nauda
iš rėmimo tos bendruomenės?
Kokia nauda bus iš sunaikini-
mo Rusijos ir Kinijos, jei sykiu
bus sunaikintos ir visos drau-
giškos tautos, visas pasaulis?"

"Mes negalime padaryti ką
gerą mūsų draugams prisidė-
dami prie 'nuklinio klubo'. Vis-
kas, ką mes galime padaryti
jiems, tai tikrai bloga, kaip ir
sau patiems. Mes turime viltis,

kad mūsų draugai prieš tos
pat išvados, kaip ir mes.

"Jūs galite teisėtai paklaus-
ti, kaip bus, jeigu mes išsižai-
dėsime nuklinių ginklų, o mū-
sų priešai pasilaikys? Net ir
tuomet mes turėtume laikytis
savo nusistatymo, nei joku bū-
du nenusileisdami savo prie-
šams ir savo teisėtų interesų
apgynimo reikaluose.

"Šis pasiūlymas gali išrody-
ti negalimu dalyku, bet netu-
rėdami nuklinės atakos pavoj-
aus, mūsų priešai negalės pa-
teisinti naudojimo nuklinių
ginklų. Jų grumojimas sunai-
kinti mus bus tuščias, kadangi
taip darydami jie taip pat su-
naikins ir save. Jeigu jie pa-
sirengę susinaikinti patys, sa-
vo pačių bombomis, tai ar mū-
sų bombos privers juos pasi-
keisti?"

Toliau jis klausia, ar nege-
riau būtų prisiimti nuklinius
ginklus, o paskui reikalauti,
kad jie būtų panaikinti?

Atsakydamas jis pabrėžia,
kad tuomet bus sunkiau. Mes
nenorėsime išsižadėti jų, kol ki-
ti neišsižadės.

O kaip su tuo "deterentu"?

"Toks bandymas pastoti ke-
lią karui negali pavykti. Kada
tik dvi didelės ginkluotos ga-
lios susidaro priešingose pusė-
se, karas neišvengiamai turi į-
vykti".

Viena ar kita pusė sako jis,
pamanyš, kad turi viršenybę ir
prieš išvados, kad laukimas
gali duoti progą oponentui pa-
sivyti. Tokių būdu, sako jis,
gali griebtis taip vadinamo pre-
ventyvio karo.

Liesdamas taip kapitalizmą
bauginantį komunizmą, profeso-
rius sako:

"Mes galime priešintis komu-
nizmui tikrai užtikrindami, kad
mūsų ekonominė sistema yra
geresnė ir teisingesnė."

Tiems, kurie mano, kad "mes
pasislėpsime slėptuvėse ir iš-
vengsime sunaikinimo", profeso-
rius Ryan atsako:

"Sustokit ir pagalvokit. Da-
leiskim, kad jūs ir jūsų slėp-
tuvės nebus paversta atomais
ar sunaikinta 'ugnies audroje',
kuri paseks sprogimą, bet ką
jūs kvėpuosite slėptuvėje per
dvi ar tris savaites? Ar galite
apsieiti be oro per tą laiką?
Oras bus užterštas. Ką jūs kvė-
puosite išėję? Oras bus užterš-
tas ilgą laiką. Ką jūs gersite iš-
ėję? Vanduo bus užterštas. Ką
jūs valgysite išėję? Ką jūs nau-
dosite atbudavojimui miestų ir
miestelių? Kokios statybinės
medžiagos jūs rasite, ji bus už-
teršta. Kaip gabensite maistą
ir reikmenis?"

Prie to galima pridėti tą, kad
jeigu žmogus šiaip taip ir per-
gyventų tuos visus baisumus,
tai vistiek, netekus visko, kas
buvo užgyventa, gyvenimas
būtų nekoks. Tai būtų laukinio
žmogaus gyvenimas. Tad, kaip
matom, karas niekam nežada
geresnio gyvenimo. Tie, kurie
bus žuvę, veikiausiai, kaip sako
prof. Ryan, bus laimingesni.

Britų
dėjimo
ma pūr
Collins
mis lan
jose ir
yra tai
mo bai
žodį "k
lia ister
Jis i
čius, kr
Laba
šiais
pasiduc
prieš t
yra tie

Tači
Vakar
kai ka
Suka
baimės
žmoni
naudo
Tą i
duotoj
riškos
tai bai

Ir
nas, n
prem
diečiu
Jis i
būk K
reikal
mūnis
Bet
ti prie
nusig
las" p
Jis
daryc
bomb
nei K
Taj
i dar
desnį
Bet
ši ist
ti rir
Ma
tiksl
pasau

Kc
dinėj
Kana
laika
Tik
do, l
pau
kurū
Te
pelu
guoč
Be
nių i
sima
M
rinė

Ci
šukc
bijot
Ti
šizm
E
žade

Pastabos

Britų visuomenininkas ir judėjimo už nuklinį nusiginklavimą pirmininkas, Canon L. J. Collins, pastarosiomis savaitėmis lankėsi Jungtinėse Valstijose ir patyrė, kad amerikiečiai yra taip užsiagitavę komunizmo baime, jog vien paminėjus žodį "komunizmas", juose kelia isteriją.

Jis peikia už tai amerikiečius, kritikuoja.

Labai teisingai.

Šiais moderniškais laikais pasiduoti iliuzijoms, užsimerkti prieš tikrovę, pulti į isteriją, yra tiesiog kvailas dalykas.

Tačiau tas kvailas dalykas Vakarų politikieriams vis dar kai kada naudingas.

Sukelta isterija komunizmo baimės gerai jiems tarnauja žmonių apgaudinėjimui, jų išnaudojimui.

Tą isteriją kelia ir mūsų "va-duotojai". Be komunizmo isteriškos baimės, jų bizniai greitai bankrutuotų.

Ir liberalų lyderis Pearsonas, norėdamas tapti Kanados premjeru, dabar šokosį kanadičiuose kelti isteriją.

Jis isteriškai užsidedęs rėkia, būk Kanadai nuklinės bombos reikalingos, nes jas turi "komunistinė Rusija".

Bet kad toji "Rusija" nori eiti prie tų bombų sunaikinimo ir nusiginklavimo, mūsų "liberalas" ponas Pearsonas pamiršta.

Jis taipgi pamiršta, jog padarydamas Kanadą nuklinių bombų arsenalu, nepasitarnaus nei Kanadai, nei taikai.

Tai būtų įstumimas Kanados į dar blogesnę padėtį, į dar didesnį pavojų.

Bet jis užtat gerai žino, jog ši isterija gali jam pasitarnauti rinkimuose.

Man atrodo, kad dėl tų pačių tikslų, dievai ir veiniai mūsų pasaulyje dar vis neišnyksta.

Konservatai primygtinai įrodinėja, jog praėjusieji metai Kanadoje buvo tikri gerbūvio laikai.

Tiesa, statistikos daviniai rodo, kad didžiojo biznio pelnai paaugo milijonais. Paaugo kai kurių ir fermerių pajamos.

Tas tiesa. Didžiojo kapitalo pelnai be sustojimo auga. Pini-guociams visados geri metai.

Bet kaip yra su darbo žmonių padėtimi, tai jau kitas klausimas.

Mūsų politikieriai to nenagrinėja.

Caouettas labai smarkiai susūko, kad socialkreditorių gali bijoti tikrai didieji finansieriai.

Tikriausiai taip, kaip prie fašizmo ar hitlerizmo jie bijojo.

Bet, tikėsite ar ne, Caouettas žada suriesti juos į ožio ragą.

Z. Janauskas

Pastaraisiais metais Vilniuje atidaryta daug naujų parduotuvių, nemaža restauruota senų. Jose plačiai pritaikytos naujos prekybos formos.

Nuotraukoje: naujai restauruotoje Vilniaus vaisių-daržovių parduotuvėje Lenino prospekte.

Ką Kiti Rašo

Bręsta dideli įvykiai

Lotynų Amerikoje bręsta dideli įvykiai. Vašingtone už kulisybais sumišimas. Ponai senatoriai, kongresmanai stambiai neriasi iš kailio kvosdami administracijos pareigūnus ir šiaip jau žinovus lotynų kontinente. Bet recepto sulaukyti įvykių bremimui kaip nėra, taip nėra.

Atėjo laikas, kad tautų išsilaisvinimui kelio nebegalima užkirsti. Haiti respublikoj liaudies revoliucijos laukiama pavasariop. Brazilija eina savais keliais. Venecueloje prez. Betascourt gali būti visko. Iš "pažangai sąjungos" programos niekas neišvengs.

Feodalizmo žlugimo metu Amerika išėjo laimėtoja. Stovėjo už ano meto pažangią sistemą — kapitalizmą. Ir dėka tam, iškilo pirmaujancia kapitalistine šalimi.

Dabar, žlungant kapitalizmui, Amerika stovi pozicijose, kaip anais laikais stovėjo feodalinė Ispanija ar Portugalija. Jų galybės žlugo. Amerikos laukia toks pat likimas.

Tautos kratosi monopolijų jungo, socialistinis pasaulis ky-la. Žmonijos socialiai santykiai vystosi ir kas bando pastoti kelią triuškina.

Blogi popieriai Lotynų Amerikoje ir lietuviškiems nacionalistams, tautos atplaišoms. Smetoninės Lietuvos atstovas Brazilijoje dr. Friku Meieris "Lietuvių Dienose" verkšlena:

Dabartinė Brazilijos vyriausybė tebetėsia Janio Quadros politiką nepalaikyti su Lietuvos pasiuntinybe oficialių santykių.

Gi Lietuvai dovanotas sklypas Brasilia mieste (sostinėje) yra atiduotas vienai iš už geležinės uždangos valstybių.

— S. J. Jokubka

Tik "titulai ir sapnas"

Londonė devyni atbėgusių iš Lenkijos ponų vadinasi "egzili-ne valdžia". Jie patys pripažįsta, kad niekas jų nepaiso. Bet jie gauna aukų iš JAV lenkų, tai ir palaiko "valdžią". Prezidentas Zaleskis ir "premjeras" gauna po \$980 metinės algos, o kiti "ministras" turi patys užsidirbti, arba gauti pensijas iš Britanijos valdžios.

Jie patys sakė Associated Press korespondentui P. J. Massey, kad jiems liko tik titulai ir svajonės — sapnai apie saldžią praeitį ir savęs apgauliojimas, kad praeitis bus jiems sugrąžinta kokiū nors stebuklu.

Jie sakė, apie 10 milijonų lenkų gyvena už Lenkijos sienų. Bet aukų jie teagauna tik \$34,000 per metus, tai apmokėjus nuomą už "valdžios rūmus" ir išleidimą propagandos prieš liaudies valdžią jiems mažai telieka.

Kaip vaikai žaisdami jie nuduoda esą Lenkijos valdovais, tituluoja vienas kitą, nuduoda svarbiais, nors gerai žino, kad jų dienos seniai žlugo ir niekad dos nesugrįš.

Kai kurie jų dirba paprastus fizinius darbus, nes nieko geresnio nemoka.

Lenkai nėra vienatiniai sapnuotojai. Lietuvių yra tokių. Lietuviai dargi varžosi už tai, kas jų paveldėjo Smetonos griuvusį ir visiems laikams žlugusį fašistinį režimą.

Tai žmonės, kurie sapnuoja nemiegodami.

— Vilnis

Laisvė tikybos

JAV konstitucija garantuoja laisvę tikybos. Taip ir reikia, bet...

Kiek po priedanga religijos

papildoma piktadarysčių, tai jau kitas klausimas.

Pasekim piliečio Luther B. Hylton pėdomis. Iki 1943 metų Hylton turėjo daug bėdos su policija, trimi ar keturiais atvejais areštuotas ir sėdėjęs kalėjimuose.

Pagaliau pilietis Hylton sugalvojo: kodėl nepasidaryti dvasiškiu?

Taip ir padarė. Pirmiau tik paprastu kunigu, o vėliau jau ir vyskupu.

Nusinuomojo visą 22-rą aukštą vienamė Čikagos vidurinės mokyklos dangoraižyje ir pasišventino "Temple in the Sky". Atseit, "maldnamis padangėse".

Nuomos už maldnamį moka po \$1,000 į mėnesį. Bet nesi-skundžia. Pinigėlių įeiną iki \$50,000 per metus. Ir vis ne už maldas, bet suktom priemonėm.

Anądien vyskupas areštuotas, kada pagautas piktnaudžiaujant po priedanga tikybos laisvės, bandė papirkti policininką įbrukdamas jam į kišenę \$250.

— L. Jonikas

Pietiniame Vietname

Konservatyviškas didlapis Toronto, The Globe and Mail, vasario 27 dienos laidoj editoriale rašė:

"Apie 500,000 ginkluotų vietnamiečių kovoja prieš apie 30,000 ginkluotų vietkongų komunistų partizanų. Prezidento Ngo Dinh Diemo jėgos turi 12,000 Jungtinių Valstijų militarinių "patarėjų" ir virš dviejų milijonų dolerių Jungtinių Valstijų paramos, kai tuo tarpu vietkongai kovoja su namų darbo ginklais ir sporadiškai gaudamais iš komunistinio Šiaurinio Vietnamo. Tačiau nėra tvirtu pagrindu tikėti, kad Vakarai laimi karą Vietname. Priešingai, yra nemažai įrodymų, kurių nemažai yra slepiama, kad karas pralaimimas".

Laikraštis nurodo, kad Pietinio Vietnamo žmonės eina su partizanais. Diemo valdžia yra nekenčiama. Ir jeigu amerikiečiai nepakeis jų geresne, tai Vakarai pralaimės ir Pietiniame Vietname.

Laisvės Gynėjai

Jungtinėse Valstijose lankėsi Venezuelos prezidentas Rom. Betancourt ir tarėsi su prezidentu John Kennedžiu apie gryną laisvės Amerikos žemynė.

Bet, atrodo, Kennedis pasirinko prastą taktinį tokiai misijai.

Venezueloj, kaip praneša Meksikos laikraštis Presna Libre, prezidento Betancourto režimas per tris metus užmušė 800 žmonių ir sužeidė 2,800. Į kalėjimus sugrūdo 19,000 žmonių.

Prie to, jo režimas 8 dienraščius, 3 savaitraščius ir 1 radio stotį uždarė. Uždarytas Venezuelos universitetas, vidurinės

ŠYPSENAS

Dvigubas vargas

Salėn susirinko būrys vyrų kortomis lošti. Prieina kaimynas prie neseniai vedusio ir sako:

"Betinu dešimkę, kad du kartu pagalvojai pirma, negu palikai savo žmoją vieną. Tokia graži, tokia meili!"

"Teisingai. Pirmiausia turėjau pasukti galvą, kad suradus priežastį išėjimo, o paskui reikėjo sugalvoti priežastį, kodėl ji turi palikti namie".

Vistiek nieko neišėjo

Zmona beveik išarodama skundėsi vyrui:

"Per kelias savaites kalbėjau tau, kad nieko nepirktum man ryšium su mano gimtadieniu... ir vistiek tu pamiršai parnešti man kokią nors dovaną."

Pasisekimo paslaptis

Ant vienos gatvės, tik kelias kvartalais atstume, diena dienon grojo smuiku du invalidai, taip darydami pragyvenimą. Bet vienas parsinešdavo glėbius dolerinių, o kitas tiktal nikelius ir centus.

"Pasakyk tu man, kame paslaptis tavo pasisekimo?" klausia nelaimingasis. "Juk aš, rodos, neblogiau lirlinu už tave?"

"Tu gerai groji, bet turi atminti, kad prie to dar reikia būti susirusus su arklų lenky-nėmis."

mokyklos.

Taip tai Betancourt režimas "gina" laisvę.

Kennedis panašius "laisvės gynėjus" renka ir kitose Lotynų Amerikos šalyse. Tad ko gera galima laukti iš to?

Vancouverio žinios

Mirė D. Grinčius

Vasario 15 d. palaidojom Domininką Grinčių, 64 metų amžiaus lietuvi.

Palaidotas su religinėmis apeigomis Forest Lown kapinėse.

Velionis paliko du vyresnius brolius, kurie gyvena Westminster, B. C., ir vieną brolį ir dvi seseris Lietuvoje.

Sunkiai serga

Jau kelinti metai serga Emil Gerulaitis (Gerlath). Nuo ligos per keturias operacijas neteko abiejų kojų. Kol sveikas buvo dažnai dalyvavo ir rėmė lietuvių sveikas, bet dabar yra skaudžiai pamirštas net ir tų, kuriuos jis sveikas būdamas sveigose yra apdovanojęs.

P. K.

Francija skolina Jungtinėms Valstijoms \$100,000,000 savo frankais.

Montrealo žinios

Sis ir Tas iš Miesto Gyvenimo

Sekmadienį, vasario 24 d., Lietuvių Taikos Komitetas buvo sušaukęs masinį mitingą-prakalbą. Iš tikrųjų, reikia pasakyti, mitingas buvo geras, labai skaitlingas. Už tai tenka didelis kreditas Taikos Komitetui. Skaitlingas mitingas buvo todėl, viena, kad turėjo geras kalbėtojas, o antra, dar ir dėl to, kad Komitetą daugumoje sudaro moterys. O moterys, pasirodo, gali daug ką padaryti.

Pirmiausiai, Janina Vilkelienė, Komiteto pirmininkė, išdavė raportą iš savo veiklos. Nors Komitetas dar tik virš metų laiko suorganizavęs, bet jau atlikęs daug darbų, dalyvaudamas įvairiuose judėjimo už taiką veiksmuose, padaręs eilę parengimų, parėmęs taikos žygius finansiniai. Puiku.

Po raporto buvo pakviesta kalbėti Mrs. B. Galinas, kuri, kaip delegatė nuo Kanados moterų dalyvavo Pietų Amerikos Moterų Kongrese, Havanoje, Kuboje. Ji neilgoj, bet ryškioj kalboj iš širdies perdavė aukštai pakilusią Pietų Amerikos moterų dvasią kovoje už taiką. Papasakojo savo įgytus įspūdžius, ką matė Kuboje.

Antra kalbėtoja buvo Dr. Stefanija Zuperkaitė (Mrs. Dudak). Kadangi jos mokslo specialybė yra psichologija (psychology), tai ji tuo klausimu

vyriausiai ir kalbėjo. Dr. Stefanija visus stebino savo ryškia, sklandžia kalba, jos talentu ir gabumais dalykus išaiškinti žmogaus psichinio išsivystymo formoje. Į klausimus, kurių buvo daug ir įvairių, atsakinėjo lietuviškai, kas dar didesnio malonumo teikė klausytojams.

Paprastai priimta manyti, kad jaunuoliai, kurie mokslo tęsimui įžengia į universitetą, jau turėtų būti poelgio pavyzdžiu visuomenei. Bet ne visuomet taip yra. Štai, pavyzdžiui, prieš porą savaitių virš 20 studentų, jų tarpe trys mergaitės, buvo areštuota ir teismo nubauti po \$3 ir išlaidų apmokėjimu, už tai, kad jie viduryje gatvės stovėdami ieškojo, kas juos su automobiliu pavežėtų (hich-hiking). Areštavo ir baidė, viena, kad miesto įstatymais draudžiama tai daryti, o antra, sulauko važiuotė ir sudaro pavojų sau ir vairuotojams. Trečia, pas nepažįstamus prašyti pavežėti, ypatingai mergaitėms, gali įvykti ir visokių nemalonumų.

Anelė ir Jonas Brakniai, apvaikšiodami savo 25-kių metų vedybinio gyvenimo sukaktuves, vasario 23 d. pasikvietė gražų būrelį savo giminių ir artimiausių draugų ir kartu su jais atžymėjo tą jiems malonią sukaktį.

Vėl sunkiai susirgo Jonas Knystautas ir aplaikė ant galvos sunkią operaciją Maisso-neuve ligoninėje. Lankiusieji pasakoja, kad ligonio sveikata gerėja.

Taipgi labai sunkiai susirgusi Mrs. Milevičienė, New Glasgow, Que. Ligonė randasi St. Jerome ligoninėje.

P. Tamošiūnienė paguldyta Royal Victoria ligoninėje sveikatos ištyrimui.

Linkiu visiems ligoniams laiminga pasveikti.

Vasario 23 d. mirė Elzbieta Pocienė-Sliesoraitė, velionies Aloyzo Pociaus žmona, sulaukusi 72 metų amžiaus. Paliko nuliūdime dvi dukteris ir du sūnus. Velionė iš Lietuvos paėjo iš Girininkų km., Garliavos valsč. Į Kanadą atvykusi prieš pirmą pasaulinį karą.

Tą pačią dieną mirė čia Kanadoje gimusi lietuvaitė Frances Brazauskaitė, vos tesulaukusi 20 metų amžiaus.

O anksčiau, vasario 14 d., mirė Domininkas Milius. Neteško patirti, kiek jis turėjo amžiaus. Tiek tezinoma, kad velionis buvo atvykęs į Kanadą irgi prieš pirmąjį pasaulinį karą. Paliko nuliūdime žmoną Marijoną Milienę-Vaišvilaitę.

Dalyvausime Svarbiame Apvaikščiojime

MONTREAL. — Bendromis kelių tautų moterų pastangomis, yra ruošiamas Tarptautinis Moterų Dienos — Kovo Aštuntosios apvaikščiojimas. Tai bus kartu stiprus pasisakymas ir už taiką.

Šis apvaikščiojimas bus gana įdomus ir įvairus: kalbės dvi žymios kalbėtojos taikos ir tarptautinės moterų dienos klausimais, bus įvairi meninė programa, kurią atliks skirtingų tautų menininkai, o prie to dar kavutė su užkandžiais ir draugiški pasikalbėjimai.

Visi geros valios šios kolonijos lietuviai, ypatingai taikos šalininkai, nuoširdžiausiai kviečiami atsilankyti į šį pobūvį, praleisti kultūringai vakarą ir paremti sąjudį už taiką, nes taikos išlaikymas pasaulyje yra vienas iš svarbiausių klausimų šiandien.

Šis svarbus ir labai reikšmingas apvaikščiojimas įvyks 9 d. kovo (March), ukrainų kultūros namuose — 6546 St. Lawrence Str. (netoli Beaubien). Pradžia 8 v. vakaro.

Iki pasimatymo!

P. K-nė

Per praėjusias tris savaites Tarybų Sąjunga atgabeno Londonan virš 20 tonų aukso, vertės \$9,000,000.

Jungtinių Valstijų aukso rezervai per savaitę sumažėjo \$50,000,000. Dabar aukso rezerve yra \$15,873,000,000 vertės.

Nepaprastas Mitingas

MONTREAL. — Tai įvyko vasario 24 dieną. Moterų organizacija už taiką surengė prakalbą. Buvo kalbėtoja, rodos francūzų tautos, išvažinėjusi daugelį šalių ir ilgesnį laiką pabuvusi Kuboje. Ji labai aiškiai apibūdino Kubos žmonių gyvenimą, jų pasitenkinimą dabartine valdžia, kaip jie linkimi ir laimingi būtų, jeigu jiems negrūmėtų jankių invazija. Buvo labai įdomu paklausyti šios kalbėtojos.

Prie to, aš manau, kad draugės Šiuplevičienės buvo pakviesta Stefanija Zuperkaitė, kuri yra vedusi su McGill universiteto profesorium ir pati yra išėjusi aukštąjį mokslą, gavusi daktaro laipsnį. Mūsų visų didžiausiam džiaugsmui, ji sutiko duoti mums paskaitą temoje: Kas yra psichologija ir kaip mes gauname įvairius nervų susirgimus. Kalbėtoja kalbėjo taip aiškiai ir suprantamai, kad buvo lengva visiems suprasti. Ji taipgi labai aiškiai atsakinėjo į klausimus.

Daktarei mes moterys esame labai dėkingos už tokią puikią paskaitą.

O draugei Zuperkienei tenka pagarba už išauginimą tokios puikios dukters.

Dalyvavusi

Ar žinote, Kad:

Vedusių vyrų ir moterų amžius ilgesnis, kaip raportuoja gyvybės apdraudos medikai.

Iš 1,000 vedusių tarp 24 ir 34 metų amžiaus miršta 1.7, kai tuo tarpu nevedusių miršta 3.6.

Vedusieji taip pat trumpiau serga. Jei vedęs serga 9 dienas, tai nevedęs 19.

Bet sauzudusių vedusiųjų tarpe būna daugiau.

Indija užima 1,221,880 ketvirtainių mylių plotą. Jame gyvena 433,000,000 žmonių.

Kinijoje ir Indijoje gyvena 40 procentų viso pasaulio žmonių.

Dar ir šiandien yra 1,000,000 išvietintų arabų, kuriuos išvarė nuo nuosavų žemių Izraelio valdžia.

Vatikano palociai, statyti 15-tame šimtemetyje, turi 1,400 kambarių.

1961 metais Jungtinėse Valstijose darbuvietais prarado gyvybę 13,500 darbininkų.

1961 metais 500 kanadiečių prarado gyvybę namuose, daugiausia gaisruose.

Kanados universitetuose mokosi 6,000 užsienio studentų iš 100 skirtingų šalių.

Kanadoj dar yra 185,000 indijonų ir 11,000 eskimų.

Suriško Montrealietis

Francijos prezidentas Charles De Gaulle viešai išreiškė savo nepasitenkinimą tuo faktu, kad amerikiečių Chryslerio korporacija nupirko didžiąją francūzų automobilių kompanijos Simca šerų.

Kanados farmų pajamos praėjusiais metais pakilo 50 procentų, palyginus su 1961 metų.

Pernai fermeriai turėjo pajamų \$1,552,000,000.

WINSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blvd., Montreal, P. Q., Tel. VI. 2-5319

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems garantuotai, skubiai ir

URMO KAINOMIS

(30-40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių. Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.

LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus.

Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas: OR. 4-7578

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnoumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montreale Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada

Eidam diras sus pamačius eiti į kar Nadira mas:

— Kai miegojo. gul pails. Auklė, stebėjo, tad pate nuėjo į s

Ankst ventojai, rinko ai baimė ži nekantri džio", ku buvo nu Marec brolio ir Kas b nuolis, tautą nu pražūtė jo.

Iš vyr sako jim kad žier liaganu žįstami jaunėsn diš", o i du didv "Bešird pes pui Tad noma a Ryta niai šilk ir šnio! Nors visiems niekas "Bešird dyti.

Paga audring bangos i šuoliav rio kar vanduc raitelį. Pam šais rū jaunuo ga ir n Užm kuris purvai jį už a paskui tus pe vos iki Ark' visas s Mac apdral de m akys. Sum tų j ji siartin kėlė g Jis Marec

S. Aragvispirelis

Vertė V. Oškinis

Sudužusi širdis

Pasakiškas Gruzinių Romanas

(Tąsa)

Eidamas iš miegamojo, Nadiras susitiko su aukle, kuri, pamąčiusi jį išeinant, norėjo įeiti į kambarį.

Nadiras sulaukė ją, sakdamas:

— Karalienė visą naktį nemiegojo. Duok jai ramybę, tegul pailsi.

Auklė, pažiūrėjusi į jį, pastebėjo, kad ir jis nemiegojęs, tad patenkinta nusišypsojo ir nuėjo į savo kambarį.

— o —

Anksti rytą visi miesto gyventojai, dideli ir maži, susirinko aikštėje. Jie iš tolo su baimė žiūrėjo į keistą žirgą ir nekantraudami laukė "Beširdžio", kurio pašaukti iš vakaro buvo nuvykęs pasiuntinys.

Marecha stovėjo šalia tėvo ir brolio ir taip pat jaudinosi.

Kas buvo tas bebaimis jaunuolis, kuris turėjo išgelbėti tautą nuo gėdos, o gal ir nuo pražūties? Jo niekas nepažinojo.

Iš vyresniojo arkliaganio pasakojimo tiek tebuvo žinoma, kad žiemos pradžioje pas arkliaganus buvę atėję du nepažįstami vyrai, kurių vienas, jaunesnysis, vadėnėsis "Beširdis", o antras — Loma, ir abu du didvyriai. Dar kalbėjo, kad "Beširdis" per trumpą laiką tapęs puikiu raitininku.

Tad ir viskas, kas buvo žinoma apie jį.

Rytas buvo giedras. Maloniai šildė saulutė, tirpo sniegas ir šniokštė upeliai.

Nors žirgo žvengimas varė visiems siaubingą baimę, tačiau niekas nenustojo vilties, kad "Beširdžiui" pavyks jį sutramdyti.

Pagaliau prie upės, kuri it audringa jūra ritino bangą po bangos, pasirodė raitelis. Visiems ūmai nušvito veidai. Jis suoliavo nepabalnotu žirgu, kurio kanopų taškomas purvas ir vanduo lietum šlėkė ir žirgą, ir raitelį.

Pamatęs ant kalniuko priešais rūmus karalių ir Marechą, jaunuolis staigiai sustabdė žirgą ir nušoko ant žemės.

Užmetęs pavadžius ant žirgo, kuris visas buvo apsitaškęs purvais, jis skubiai timpltelėjo jį už ausų, apšluostė jam akis, paskui tvirta ranka kelis kartus perbraukė nugarą nuo galvos iki uodegos.

Arklys buvo taip sušilęs, jog visas skendėjo garų debesyje.

Macharis taip pat buvo visas apdrabėtytas purvais, ir jo veide matėsi vien spindinčios akys.

Sumišęs nuo gausybės įremtų jį žvilgsnių, Macharis prisitartinai prie karaliaus ir pakėlė galvą.

Jis net krūptelėjo, pamatęs Marechą, ir taip sutriko, jog

net neišgirdo, ko klausė jį karalius Nadiras.

Suglumo ir Marecha, bet, pastebėjusi, kad jaunuolis nepajėgia susivaldyti, tarė broliui:

— Nadirai, argi nematai, kad jis pavargęs ir kiaurai permirkęs? Tad paliepk...

— Tiesą sakai! Kaipgi aš nesuipratau? — atsakė Nadiras. — nuveskite jį į rūmus, išsprauskite, aprenkite geriausiais rūbais ir duokite jam kambarį, kad galėtų pailsėti, o pusryčių atveskite pas mane.

— o —

Macharis pamanė, kad šalia karaliaus Nadiro stovi Eterė, tik negalėjo suprasti, kokiu būdu ji taip smarkiai pasikeitė.

Tiesa, jis buvo matęs Eterę tik nakčia, tad nežinojo, kaip ji atrodo diena, bet vis tiek jautė, kad ji yra labai pasikeitusi. "Ji tapo gležnesnė, gražesnė. Ir balsas pasikeitė." — klausė Macharis save ir nežinojo, ką atsakyti.

Ta mintis smygsojo jam galvoje iki pat pusryčių. O paklausti nebuvo ko. Jis buvo įsitikinęs, kad Eterė tapo karalienė prieš devynis mėnesius, tada, kai ji apgaulingai išgavo iš jo "varpą". "Matyti, ją pakeitė naujos gyvenimo sąlygos", — tarė sau jis.

Paskui jam toptelėjo, kad jis pats tapo visiškai neatpažįstamas.

Jis suaugo, suvyriškėjo, tapo dailaus stoto gražiu vyru, nė kiek nepanašiu į buvusį pameistrį.

Šitaip pagalvojęs, jis nusiramino, nusiprausė, persivilko dailiais drabužiais ir nuėjo pas karalių.

Visi nejučiomis ėmė grožėtis juo: tokio išvaizdaus šaunuolio dar niekas iš jų nebuvo matęs. O Marecha tiesiog susižavėjo juo.

"Veikiausiai ir Macharis taip atrodo", — dingtelėjo jai mintis.

— Ar tu žinai, kam mes taip skubiai pašaukėme tave? — paklausė jį karalius Nadiras.

— Pasiuntinys minėjo kažką apie žirgą, atsiųstą svetimos šalies karaliaus, bet kam iš tikro esu pašauktas, nežinau.

— Tuoju viską sužinosi. Eime! Jau pusryčiau? Ar gerai pavalgydino?

— Visko buvo per akis.

Jiedu išėjo iš rūmų, ir Macharis buvo nuvestas į skirtą tai progai vietą. Čia jau buvo atsiųstas žirgas, pririštas prie vežimo, o aplink jį stovėjo sargyba.

Žirgas, net ėsdamas pašarą, nedavė sargybai ramybės: trypčiojo, trankėsi, kasė kanopomis žemę, drabstė žmones purvais.

Zmonės, išvydę Macharį, iš džiaugsmo ėmė bruzdėti, bet tuosyk žirgas baisingai sužvingo, ir visiems suspaudė širdį, pagalvojus, kad tas baisūnas gali pražudyti net tokį jaunuolį, kaip Macharis.

Marecha, Nadiras ir senasis karalius sumišo ir nusigando. Jie klausiamai pažvelgė į Macharį. Tas stovėjo paniuręs.

— Tai šit, bičiuli mano, — tarė jam Nadiras, — svetimos šalies karalius atsiuntė mums šį žirgą prajodyti, nes jo šalyje neatsirado tokio žmogaus, kas galėtų tai padaryti. Vyresnysis arkliaganys pasakė mums, kad tik tu galis prajodyti jį.

Macharis grįžtelėjo į žirgą, ilgai žiūrėjo į jį, paskui tarė: — Karaliau, nereikia šio dalyko apsiimti! Paliepk gražinti žirgą.

— Žinai ką, "Beširdi", — atvirai prisipažino karalius Nadiras, valandėlę patylėjęs, — karalius yra liepęs pasakyti man (čia jis pritilo), kad jeigu aš negalėsiu prajodyti arklio, tai turėsiu gražinti jį kartu su mano žmona, kurios garsas pasiekė jį.

Macharis nukaito, vogčiomis žvilgtelėjo į Marechą, ir jam suspaudė širdį.

— Karaliau, yra sakoma, kad "pamėginsi — nepagadinsi". Pamėginsiu ir aš. Bet ši vieta visai netinka žirgui prajodyti: čia daug tvorų. Žirgas gali ir pats susižaloti, ir raitelį sužaloti. Paliepk nuvesti jį į aną didelį lauką, ten bus man patogiau.

Karalius liepė patenkinti Machario prašymą.

Jis pastebėjo, kad Macharis visą laiką įdėmiai žvilgtelėjo į Marechą.

"Jis, atrodo, taip pat laiko ją mano žmona", — pagalvojo Nadiras. Tuo tarpu Macharis dar kartą pakėlė akis į Marechą; jų žvilgsniai susidūrė. Jaunuoliai paraudo ir nulenkė galvas.

"Nejau Eterė atpažino mane?" — dingtelėjo Machariui.

O Marecha niekaip negalėjo suprasti, kas jai darosi, kodėl ji tokia sumišusi, susijaudinusi. Dabar jinau jau droviai žvilgtelėjo į Macharį, kad tas nepastebėtų jos susižavėjimo.

Karalius Nadiras smagiai nusiteikė, šypsodamas pažiūrėjo į Marechą, paskui į Macharį ir, patenkintas savo sprendimu, įsakė paduoti arklius, nes per tokį purvą negalima buvo eiti pėsčiom.

Zmonės, sužinoję, kad Macharis prajodys atviraime lauke, ūmai sujudėjo iš vietos ir urmu leidosi lauko link, nepaisydami jokių kliūčių. Dar nebuvo atvedę žirgo, o minia jau buvo apstojusi lauką tankia siena.

Sargybiniai, drebėdami iš baimės, vedė žirgą. Oi, koks siauras jiems buvo kelias tarp tvorų!

Pagaliau pasirodė karalius Nadiras, jo tėvas ir Marecha — visi raiti. Netrukus atsuoliavo ir Macharis.

Išjogę į atvirą lauką, jis parodė, kur pastatyti žirgą, paskui, prisitartinęs prie karaliaus tarė:

— Karaliau, įspėk žmones! Žirgas gali blokštis į minią. Aš negaliu atsakyti už tai, kas gali įvykti, nes jis iš pradžių bus nepažabotas.

Karalius nustebo, bet nieko nepasakė ir paliepė nustumti minią toliau.

Macharis dar kartą žvilgtelėjo į Marechą: jis norėjo įsiminti jos veidą, nes žinojo, kad ryžtasi sunkiam ir pavojingam žygiui.

Regėjos, kad jis negali atsižiūrėti tos, kurią Etere laikė.

Ir Marecha negalėjo nuleisti nuo jo akių. Jai suspaudė širdį, akyse pasirodė ašaros.

Macharis tai pastebėjo, staigiai apgręžė žirgą ir nudūmė į paskirtą vietą. Dabar, kai pamatė moters akyse ašaras, jam nebuvo baisūs jokie pavojai.

Marecha sekė jį akimis, jos skruostais riedėjo ašaros, jai norėjosi riktelėti: "Sustok! Neatsiduok to žirgo valiai, jis pražudys tave!" Bet jai pristigo drąsos. Jos alsavimas padažnėjo, o ašaros paplūdo upeliais. Tėvas pastebėjo tai ir sunerimęs paklausė, ko jinau taip susisielojusi.

Bet mergina, negalėdama ištartti nė žodžio, bejėgiškai parodė ranka Macharį. Tėvas suprato.

— Manai, kad jis žus? — paklausė jis.

Duktė linktelėjo galvą ir tyliai pratarė: "Taip!"

— Nebijok! Pažiūrėk, koks jisai tvirtas! Jo neįveiks joks žirgas! — guodė ją tėvas.

Macharis tuo tarpu jau buvo prie žirgo ir davinėjo pasakutinius nurodymus. Priėjęs visai arti prie arklio, kuris ramiai ėdė šieną, jis apžiūrėjo apynasrį ir įsitikino, kad jį galima labai lengvai nuimti. Paskui atsargiai ištiesė ranką prie arklio galvos ir pamažėle atsegė apynasrį.

Svetimos šalies pasiuntiniai, matydami tai, nebetvėrė pykčiu, nes bijojo, kad žirgas, paleistas nuo apynasrio, gali pabėgti.

Jie dar norėjo sukelti, tačiau Macharis, prisidėjęs pirštą prie lūpų, privertė juos nutilti.

Galutinai pasiruošęs, Macharis žaibo greitumu nutraukė nuo žirgo apynasrį ir greit sėdėjo ant jo raitas.

Tai įvyko taip ūmai, jog žirgas neiškarto suprato, kas su juo daroma. Staigmenos ištiktas, jis aukštai iškėlė galvą, suglaudė ausis ir taip sužybsėjo akimis, jog aplinkui stovį tarnai išsigando ir pasitraukė į šalis. Raitelis liko su žirgu vienas. Pasijutęs be apynasrio, žirgas ėmė eiti ratu ir garsiai sužvingo.

Nadiro, Marechos ir jų tėvo arkliai sudrebėjo iš baimės, ėmė nerimastingai prunkščioti, šnarpšti ir, suglaudę ausis, taikėsi šokti iš vietos ir gelbėtis nuo to baisūno. Išsigandę žmo-

nės urmu spruko už tvorų, kiti pasileido bėgti, o smalsesnieji įsidrąsinę pasislėpė už tvorų ir iš ten ėmė žiūrėti, kas bus toliau.

Žirgas atsipeikėjo ir, supratęs raitelio kėsą, atsistojo piestu, stengdamasis nusimesti jį, bet Macharis laikėsi stipriai įsitvėręs į karčius, o kojomis spaudė jo šonus. Tada žirgas staigiai kluptelėjo ant pirmagalinių kojų, smarkiai papurtė galvą ir aukštai kilstelėjo sturplį. Macharis, atrodė, tik ir laukė to: kaip tik tuo momentu, kai žirgas klupto ant pirmagalinių kojų, jis kaire ranka įsitvėrė į jo uodegą. Jeigu jis nebūtų suspėjęs to padaryti, vienu akimirksniu būtų atsidūręs ant žemės priešais žirgą.

Marecha tirtėdama stebėjo šį reginį, čia nubaldama ir kone alpdoma, čia vėl atsitokėdama.

Bet ar vien tik jinau? Tą pat pergyveno visi žiūrovai. Ypač jaudinosi karalius Nadiras. Juk jeigu arkliui būtų pavykę numesti Macharį, tai jis būtų pralaimėjęs ir... Bet apie tai jis ir galvoti bijojo.

Vienas tik senasis karalius laikėsi šaltai ir stengėsi nuraminti dukterį, sakdamas:

— Dukrele mano, jis nesiduos įveikiamas. Ar matai, koks jisai vikrus? Jis, be abejo, labai patyręs, nes nebūtų ryžęsis taip drąsiai sėsti ant žirgo.

Visi žirgo mėginimai nusi-mesti jojiką ėjo perniek: jam niekaip nesisekė atsikratyti raitelio. Dėl to jis baisiai išėjo. Dar kartą sužvingo ir, žybtelėjęs akimis, šoko iš vietos.

Visi sekė jį, sulaukė kvapą. Sunku buvo pasakyti, ar žirgas suoliuoja žeme, ar skrieja oru. Antai jis prilėkė prie sraunios upės kranto, vienu suoliu liuoktelėjo ant uolos viršūnės ir, persokęs per ją, dingo.

Visi aiktelėjo.

Marecha sukliko ir būtų nukritusi nuo arklio, jei tėvas šalia nebūtų sulaukęs jos.

Karalius, tarnų padedamas, nulydėjo nualpusią merginą namo. Karalius Nadiras nepajudėjo iš vietos, kol sutemo.

Labai ilgai stovėjo jis, vis laukdamas, kad tučtuojau pasirodys nugalėtojas Macharis ant sutramdyto žirgo arba vienas žirgas be jojiko.

Minia išsiskirstė tik tada, kai pro tirstas sutemas jau nebeimanoma buvo nieko įžiūrėti.

Nusiminęs sugrįžo karalius Nadiras namo ir tik čia atsiminė Marechą.

Jinau jau buvo atsipeikėjęs ir nekantraudama laukė žinių apie Macharį, tačiau niekas negalėjo paguosti jos.

— Vargšas, veikiausiai pri-gėrė upėje! Tu atsakysi už jį prieš dievą! — rėkė jį iniršusi.

— Kodėl aš turėčiau atsakyti, juk jisai savo noru apsiėmė prajodyti žirgą? — piktai atsakė Nadiras.

(Bus daugiau)

Torontiečių Kronika

Į KLLD Veiklos

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopa atlieka daug gražių visuomeninių darbų.

Vasario 24 d. kuopa suruošė lietuviškų filmų rodyką. Buvo parodytos trys filmos: "Svetimi", "Yra Salis" ir "Viename kolūkyje". Didelis susijdomavimas buvo filma "Viename kolūkyje". Tik gaila, kad filmų rodymas kiek nukentėjo dėl negalėjimo reikiamai užtamsinti salės ir dėl kai kurių filmų įgarsinimo silpnumo.

Laikė filmų rodyto buvo padarytas pranešimas besiantinančių Kanados federalių rinkimų klausimu. Pranešimu, kurį padarė K. Kilikevičius, buvo rimtas susijdomavimas. Publikos buvo arti šimto. Buvo tikėtasi daugiau, bet tuo laiku vyko pora kitų asmeniškų pobūdžio lietuvių susibūrimų. Gal tas sutrukdė.

—o—
Praėjusį šeštadienį KLLD Toronto kuopa suruošė parengimą, tikslu sukelti paramos dėl kuopos vedamos kultūrinės veiklos. Parengimas, vakariene ir šokiai, pavyko vidutiniai. Šeimininkės rūpestingai paruošė ir patiekė skanią lietuvišką vakariene, kurios paruošime, kaip parengimo vedėjas J. Valūnas pranešė, daugiausia pasidaravo Nelė Berškienė ir būrys kitų draugių. Kelios draugės parėmė parengimą iškepdamos ir paaukodamos pyragų ir paruoštų daržovių.

KLLD Toronto kuopa didžiai dėkinga šeimininkėms, parengimo rėmėjoms ir visiems dalyvavusiems jame, o ypačingai pasiaukojusiems iš toliau atvykta, kaip štai, iš Tillsonburgo P.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

ruošia

Didelį Balių

Šeštadienį, Kovo 23 Dieną

Lietuvių Svetainėje, 160 Claremont St.

Šeimininkės paruoš skanią šiltą vakariene, bus užsi-gėrimų, šokiai prie geros muzikos.

Toronto ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti, skaniai pasivašinti, pasilinksinti.

Pradža 6.30 v. v.

Įžanga \$2.00

Mirė Gera Draugė Ona Lapeškieinė

WINNIPEG, Man. — Vasario 19 dieną, 5 valandą ryto, Winnipeg General ligoninėje nuo kraujaplūdžio galvoje staiga mirė seno Liaudies Balso rėmėjo ir platintojo draugo Vinco Lapeškos žmona Ona Lapeškieinė, sulaukusi 58 metų amžiaus, po tėvais Turcinaitė, Kanadoje išgyvenusi 32 metus. Velionė iš Lietuvos paėjo nuo Alytaus, iš Seirijų valsčiaus, Gudonių kaimo.

Nuliūdime paliko vyras Vincas, trys dukterys, Izabel Mar-

Gaveni, iš Kitchener M. Preikštui ir A. A. Petroniams iš Hamiltono.

Lankėsi Toronte

Praeitą savaitgalį Toronte lankėsi windsoriečiai L. J. Svirpliai. Jie viešėjo pas dukterį, žentą ir anūkus.

Rep.

shal, Emily Balbon (jau našlė) ir Lillian Ross ir penki anūkai. Lietuvoje liko 4 seserys su savo šeimomis.

Apie 50 automašinių pilni palydovų palydėjo į Brookside kapines ir ten šale žento Balbon palaidota. Ant kapo buvo sudėta daug gėlių vainikų nuo vyro, dukterų, žentų ir draugų, nuo Winnipeg Lietuvių Klubu.

Iš kapinių visi palydovai buvo pakviesti į Klubu svetainę prie paskutinės vakarienos, kur nuliūdime likusiems, vyrui Vincui, dukterims, žentams ir anūkam, buvo išreikšta užuojauta.

Velionė buvo gera motina

Ona susituokė su Vincu dar Lietuvoje. Po poros metų susilaukė dukrelės Onutės. Bet štai jos mylimas vyras Vincas 1927 metais išvažiuoja į tolimą Kanadą laimės paieškoti. 1930 metais Vincas sugrįžta Lietuvon pasiimti žmonos ir dukrelės ir atsivežti Kanadon, bet parvažiavęs nerado jau savo mylimos dukrelės Onutės, ji buvo jau mirus.

Kanadoje, Lapeškai išaugino tris dukreles. Ona buvo ne tik

vaikus mylinti motina, bet ir gera auklėtoja. Dukrelės ir jų tėvas nemažai darbavosi Winnipeg Lietuvių Klube meno srityje, o motina jiems kuo galėdama padėdavo. Lapeškų šeima yra daug pasidaravusi Winnipeg lietuvių labui.

Todėl dabar, draugei Lapeškieinei išsiskyrus iš gyvųjų tarpo, visi winnipegčiai labai nuliūdom.

Lai būna jai lengva ramiai ilsėtis šaltoje Kanados žemėje. O nuliūdime palikusiam vyrui, dukterims ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

Nuliūdes Vinco Draugas

Redakcijos Atsakymas

A. Diksonui, Winnipeg, Man. Kadangi kitas korespondentas prisiuntė korespondenciją apie Onos Lapeškieinės mirtį ir laidotuves, tai draugo korespondencija atpuola, nes pirmoji atsako į tuos pačius klausimus. Ačiū už parašymą.

Toronte pradėjo veikti požeminis traukinys po University ave. Jis yra 2 mylių ilgio ir sujungtas su Yonge požeminiu traukiniu.

Šių dviejų mylių požeminio gelžkelio pravedimas kainavo \$45,000,000.

Ir Švedai Gamins Automobilius Kanadoj

Darthemouthe, Nova Scotijoje, švedai perėmė fabriką, kurį pavers automobilių surinkimo įmone. Švedams reikėsia investuoti tikrai \$2,000,000, kad įrengus įmonę automobilių surinkimo reikalams.

Švedų kompanija, žinoma Volvo (Canada) Ltd. vardu, galės gabenti į Kanadą automobilių dalis be jokio maito per penkis metus, kol įmonė galės pagaminti 10,000 automobilių per metus. O po penkių metų, tam tikros dalys bus leidžiamos palengvintomis sąlygomis.

Taigi, Kanadoje bus jau eilės šalių automobilių įmonės, bet nebus dar nei vienos tikrai kanadiškos įmonės, kurioje būtų gaminami tikrai kanadiški automobiliai.

Hamilton, Ont. — A. C. Gilbert Co., amerikoniška, neužilgo pradės gaminti žaislus netoli Hamiltono.

Girdi, agitacija Kanadoje, kad būtų perkami Kanados produktai, privertusi kompaniją gaminti žaislus Kanadoje. Iki šiol ši kompanija gabendavo žaislus iš JAV.

Tarptautinės Moterų Dienos

Paminėjimas

PENKTADIENĮ, KOVO 8 DIENĄ

300 BATHURST STREET

Atvykite ir išgirskite

Mary Skrypnik

kuri dalyvavo Amerikos Moterų Kongrese

Havanoje, Kuboje

Bus graži koncertinė programa, susitikimas senų ir naujų pažįstamų, užkandžiai ir užsigėrimai.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuos — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto

Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College Street

WA. 2-6112, WA. 2-6111

Res. — CL. 1-0651

Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimų ir pristatau į namus

Darbas Garantuos

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.